

# Eesti majanduslik seisukord 1938. a.

*Kirjutanud Jaan Taklaja.*

Möödunud aasta maailmamajanduse olukorda peetakse läbilõikes rahuldavaks. Aktiivsusest ei kii-  
ndunud see aga 1937. a. tasemele. Võrreldes 1937. aas-  
taga on statistikute arvutuse kohaselt maailma töös-  
tustoodang möödunud aastal väärtuse järgi vähenenud  
5% võrra, tagasiminekuks aga rahvusvahelises väliskau-  
banduses ulatuvat ligi 10%-ni.

Pärast kriisi, alates a-st 1932, tõusis maailma-  
majanduse aktiivsus tööstustoodangu ja väliskauban-  
duse suurenemise tagajärjel haripunktile a. 1937. Tõus  
mainitud ajavahemikul oli püsivalt järjekindel. Kuna  
nüüd aga tõusutendents on taas vahetunud nõrgene-  
misega, siis annab see möödunud aastale juba rohkem  
tähelepanu pälviva värvingu ning ühtlasi hoiatussig-  
naali tuleviku suhtes. Kas algab tavaline tsüklite  
vahetus, kas tõus hakkab vahelduma mõõnaga, nagu  
see on seni osutunud kapitalistlikule majandusele  
reeglipäraseks nähtuseks? Või on üldist nõrgenemist  
jälle mõjutanud rahvusvaheliselt erakordselt pinev  
õhkkond? Need on akuutsed küsimused, kuid vastuse  
selgemal kujul võib nendele anda alles 1939. aasta.

Poliitilisest küljest ei osutunud möödunud aasta  
maailmamajandusele sugugi soodsaks. Erakorralised  
sündmused Euroopas, esijoonel Austria ühendamine  
Saksaga kevadel ja Sudeedimaa liitmine Tšehhoslo-  
vakkiast Suur-Saksamaa külge sügisel, tekitasid üpris  
pingulise olukorra. Septembri lõpp-päevadel kardeti  
tõsiselt uue sõja puhkemist. Börsidel valitses närv-  
likkus. Väärtpaberite kursid langesid. Euroopa kuld  
hakkas voolama Põhja-Ameerika Ühendriikidesse.